

Ajuntament
de Barcelona

INFORME DE PARTICIPACIÓ

**Evolució de la participació
a Barcelona
durant l'any 2020**

Índex

1. LA PARTICIPACIÓ A BARCELONA: DECIDIM.BARCELONA	3
2. LA PLATAFORMA DECIDIM.BARCELONA	4
a) Millores realitzades a la plataforma decidim.barcelona 2019-2020	5
b) Els òrgans de participació al decidim.barcelona	6
c) Nous espais d'interacció digital creats durant la pandèmia:	7
3. EVOLUCIÓ ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ TERRITORIALS DE DISTRICTE 2019-2020 A BARCELONA	10
a) Consells de barri	10
b) Audiències públiques	12
c) Consells sectorials de districte	13
4. EVOLUCIÓ ÒRGANS DE PARTICIPACIÓ DE CIUTAT 2019-2020 A BARCELONA	15
a) El Consell de ciutat	15
b) La xarxa de consells sectorials de ciutat	16
5. PROCESSOS PARTICIPATIUS	18
a) Procés participatiu del Pla d'Actuació Municipal i dels Pressupostos Participatius	18
b) Processos Participatius informats al Comitè Director de Participació Ciutadana 2019 -2020	22
6. CONCLUSIONS	24

I. La participació a Barcelona: decidim.barcelona

La participació en la construcció de les polítiques públiques és un dret fonamental de la ciutadania. La democràcia no acaba amb el recompte electoral el dia de les eleccions. Alhora, tant en el dia a dia com en moments de canvis profunds i emergència com els actuals, la participació ciutadana és una necessitat de les ciutats i de les administracions perquè les polítiques impulsades siguin plurals, diverses, riques i duradores. És en aquest doble aspecte que les administracions tenen el deure de crear els canals i mecanismes per a fer possible l'exercici lliure d'aquest dret de manera inclusiva i plural, garantint-ne l'accés per a tothom amb independència del gènere, l'edat, les diversitats funcionals, l'origen o el context social de les persones. Sense la garantia d'aquest dret no tindrem una democràcia plena, que vagi més enllà de celebrar eleccions cada 4 anys.

Segons la normativa de participació de la ciutat, *“la participació ciutadana s'articula mitjançant la interacció contínua i continuada dels diferents actors que intervenen en la vida política i social de la ciutat: ciutadania i les seves organitzacions (socials, econòmiques, professionals...), i regidors i regidores, consellers i conselleres de districte del Govern i de l'oposició. (...) La ciutadania i les seves organitzacions necessiten uns altres canals específics com són els processos participatius, els òrgans de participació, les consultes i la iniciativa ciutadana. Aquests canals han de fer possible la participació ciutadana, que ha de permetre proposar, discutir, debatre i coproduir les polítiques públiques”* i això és vigent en temps de l'antiga normalitat i també en temps de pandèmia.

Barcelona és referent des de fa molts anys en polítiques innovadores de participació ciutadana, una referencialitat que es basa en un model propi desplegat al Reglament de Participació Ciutadana del 2017 i que estableix les eines, canals, mecanismes i defensa per garantir que aquest dret de la ciutadania sigui una realitat. Una de les claus d'aquest model Barcelona de participació és l'aposta per una participació integral, superant l'exclusivitat de la participació presencial. Una aposta que va fer-se realitat a partir del 2016 amb el desplegament de la plataforma decidim.barcelona.

Després de 4 anys des de la posada en marxa de la plataforma digital de participació de l'Ajuntament de Barcelona, decidim.barcelona i 3 anys després de l'aprovació del reglament de participació, el 2020 ha estat l'any en que s'ha posat de manifest la importància de disposar d'aquesta eina digital. No podem renunciar a la participació ciutadana i hem de garantir-la fins i tot en etapes de limitacions de la mobilitat i de distanciament físic.

El seguiment i anàlisi dels espais de participació són una eina important en la millora continua del seu funcionament i amb aquest objectiu presentem aquest informe.

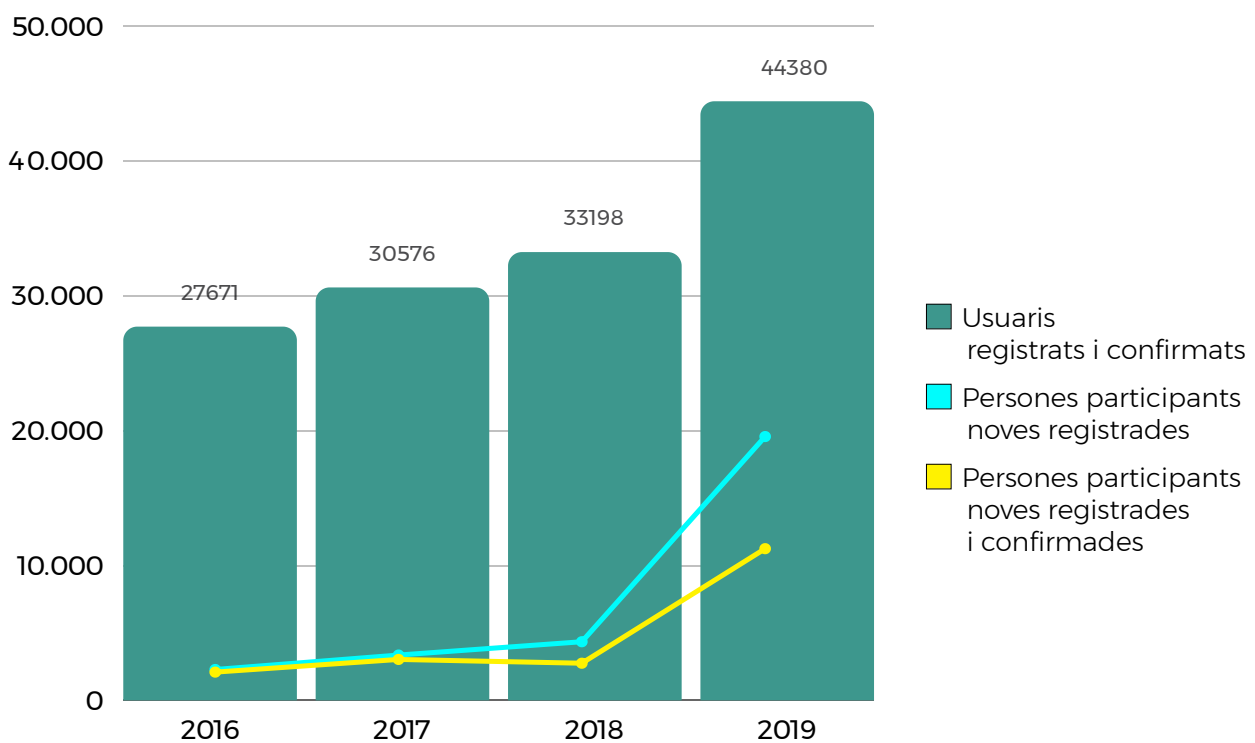
2. La plataforma decidim.barcelona

Aquest 2020 doncs, ha estat un any en el que s'ha sobrepassat la idea d'hibridació de la participació presencial (tradicional) amb la participació digital. I és que la pandèmia de la covid-19 ha generat un nou escenari on la tecnologia ha esdevingut l'aliat principal, que posa en evidència el paper clau que té la transformació digital en la participació d'ara i del futur.

Això s'ha fet seguint principis tan fonamentals en entorns digitals com és la transparència, la traçabilitat, l'accessibilitat, la seguretat i integritat de la plataforma o la privadesa de les dades personals, garantint drets digitals bàsics. A més, i per assegurar tot això, la plataforma s'ha desenvolupat en programari lliure i de codi obert i s'ha obert la possibilitat de participar inclús en el seu disseny al conjunt de la ciutadania. Tot això ha permès disposar d'una plataforma digital robusta i al mateix temps flexible per adaptar-se al nou context de pandèmia on tot allò digital ha guanyat una centralitat fonamental per garantir la continuïtat dels espais de participació existents a la ciutat.

Un exemple ben clar és el creixement de persones usuàries de la plataforma, al 2020 s'ha multiplicat per 4 respecte l'any 2019, passant de 2.600 registres nous a més d'11.000.

Registres al decidim.barcelona

En total, a 31 de desembre del 2020 hi ha un total de 44.380 persones registrades i confirmades al decidim.barcelona.

a) Millores realitzades a la plataforma decidim.barcelona 2019-2020

La plataforma decidim.barcelona ha rebut al llarg dels dos darrers anys nombroses millores, nous desenvolupaments i contribucions de la comunitat. Amb l'objectiu de millorar la participació digital, s'han reforçat i millorat el mòdul de trobades presencials i s'ha integrat amb sistemes de streaming i videoconferència, per facilitar la realització de trobades online. S'han habilitat les inscripcions a les trobades així com els serveis específics que es poden sol·licitar (de cures, de traducció simultània, necessitats especials, etc...). S'han desenvolupat noves funcionalitats al mòdul d'enquestes per a poder tenir formularis a mida de les necessitats de cada espai de participació i per facilitar-ne el seu ús per part de la ciutadania, enriquant la recollida de dades per a diagnosi participades o per fer processos d'avaluació.

Seguint els principis d'accessibilitat i d'usabilitat, s'ha millorat el perfil del participant i la seva experiència de navegació i interacció per assegurar que la ciutadania rep la informació que necessita i adaptat a les seves necessitats. S'han fet nombrosos canvis per assegurar el compliment dels estàndards d'accessibilitat web requerits, assegurant que la navegació és apte per a persones amb capacitats diverses. També s'han millorat les opcions de navegació i filtratge de propostes i dels propis òrgans de participació, de les trobades, dels consells i òrgans així com de les iniciatives ciutadanes. S'han desenvolupat noves funcionalitats per a la millora de la deliberació digital a través dels debats, permetent múltiples fils, menció a altres participants, podent crear etiquetes, i ampliant la capacitat deliberativa de la plataforma i possibilitat dinàmiques molt més interactives.

Finalment i amb la finalitat de seguir amb el procés de millora contínua de la plataforma, i assegurar la seva continuïtat com a servei a la ciutadania que garanteix un accés integral a la participació i facilita la inclusió digital, sempre en connexió amb la participació presencial, s'està treballant en el desenvolupament de la aplicació web de la plataforma, la habilitació d'espais de participació digital en el que també hi puguin participar infants i joves seguint tots els requisits en matèria de seguretat i protecció de dades i en la millora de els elements de comunicació, de integració amb allò presencial i la usabilitat per facilitar al màxim l'accés a la participació sense que cap persona es quedi enrere.

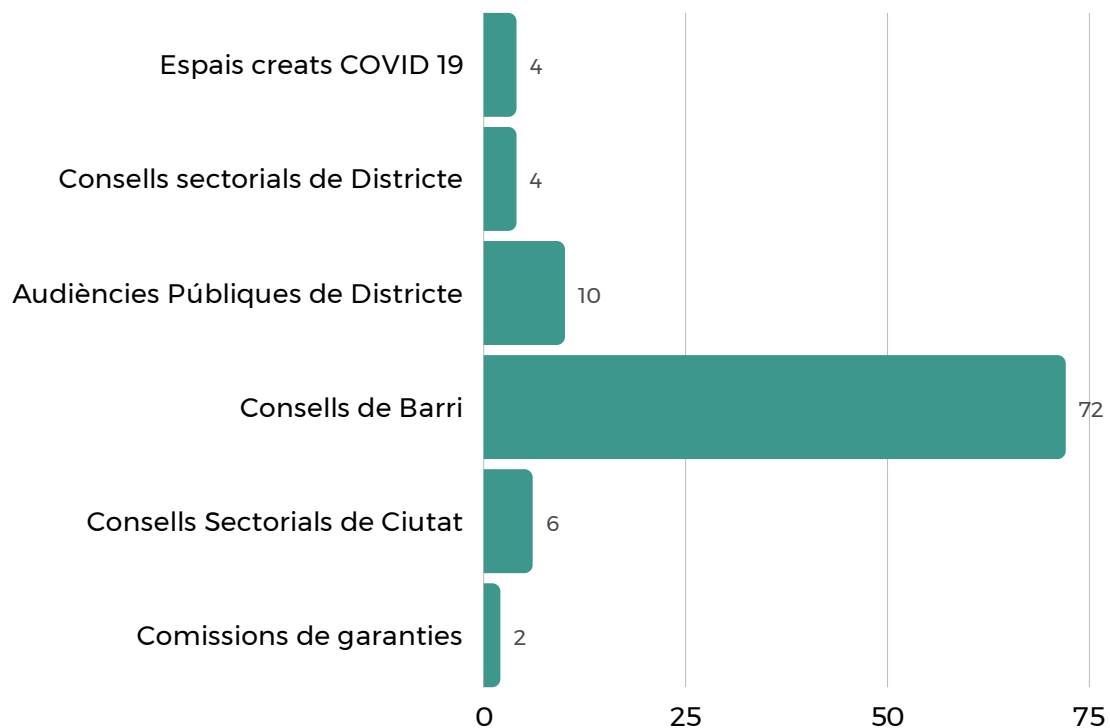
b) Els òrgans de participació al decidim.barcelona

La incorporació dels òrgans de participació municipals al decidim.barcelona va començar a realitzar-se durant els anys 2018 i 2019, un cop ja s'havien incorporat la gran majoria dels processos participatius de la ciutat.

Al llarg d'aquests anys, van incorporar-se 64 òrgans al decidim.barcelona, el gruix dels quals corresponen als Consells de Barri. A aquests, que han pogut centrar el seu funcionament digital a la plataforma, durant el 2020 s'hi han incorporat 44 òrgans més, entre els quals les 10 Audiències públiques de districte. Tot i l'esforç realitzat els darrers anys, resten encara òrgans sense el seu propi espai al decidim.barcelona, sobretot en l'àmbit de ciutat.

Per tipologies, actualment poden trobar-se al decidim.barcelona:

Òrgans al decidim.barcelona

c) Nous espais d'interacció digital creats durant la pandèmia:

Durant aquest any 2020, cal destacar la posada en marxa de nous espais digitals d'interacció des de la direcció d'Innovació Democràtica. Es tracta d'espais exclusivament digitals que han donat resposta a les limitacions derivades del confinament. Aquests espais han possibilitat, en els moments més durs del confinament, donar a conèixer les aportacions i propostes solidàries de la ciutadania, recollir la memòria històrica i vivencial i, interactuar de forma digital amb els càrrecs electes en un moment on les relacions socials estaven completament restringides.

Barcelona Des de Casa:

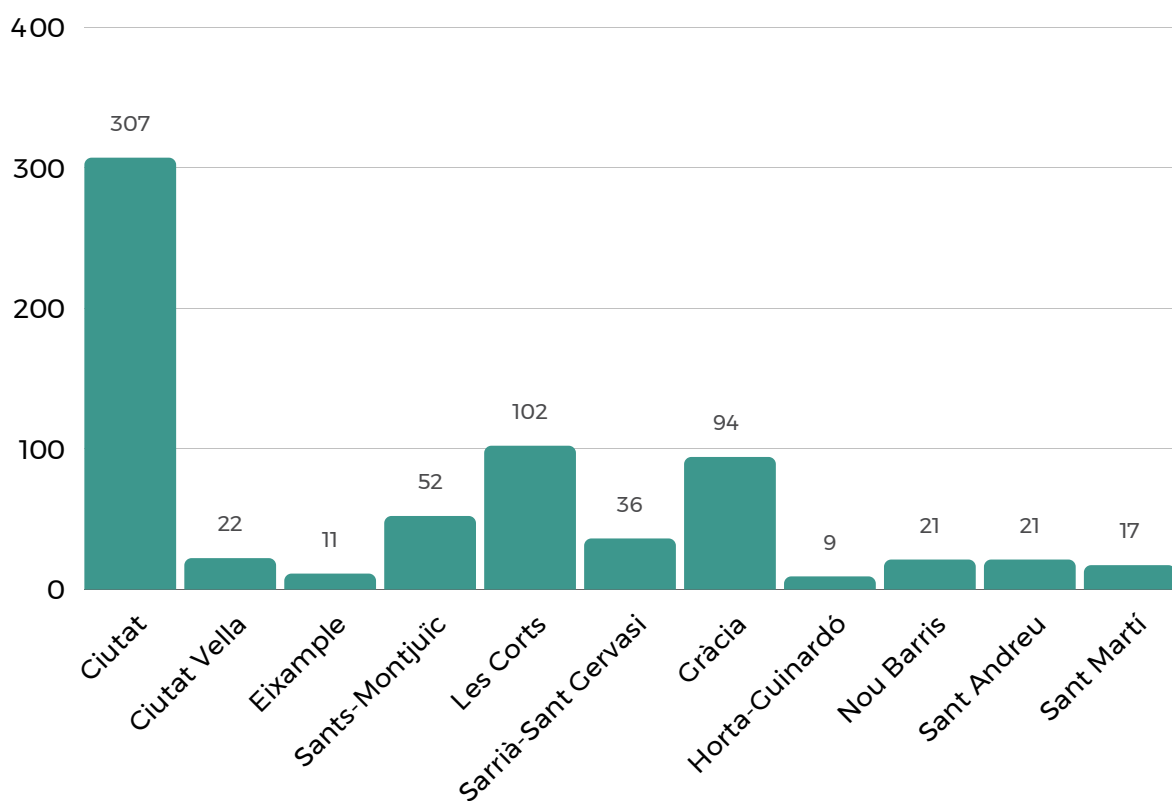
El 20 de març del 2020, quan es complia una setmana del confinament domiciliari, es van crear 11 espais de participació, un de ciutat i 10 de districtes on la ciutadania podia publicar i compartir les seves iniciatives culturals, veïnals, comunitàries i solidàries. En total, van recollir-se 692 iniciatives a la plataforma.

Així mateix, van obrir-se 40 fils de debat a "la plaça", l'espai d'àgora veïnal de la ciutat.

Distribució territorial de les iniciatives de districtes realitzades al des de Casa

Iniciatives penjades al Barcelona des de casa

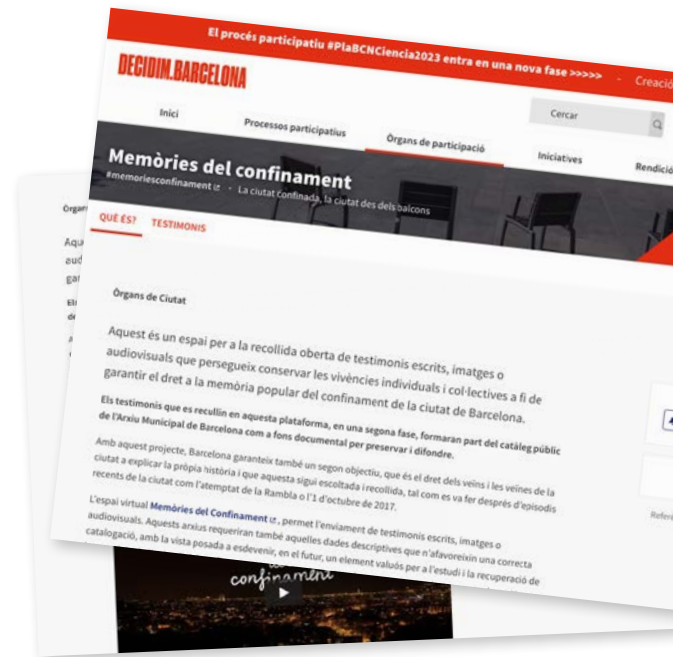
Memòries del Confinament:

Un mes més tard, el 27 d'abril s'obria Memòries del confinament, un espai per a la recollida oberta de testimonis escrits, imatges o audiovisuals que persegueix conservar les vivències individuals i col·lectives a fi de garantir el dret a la memòria popular del confinament de la ciutat de Barcelona.

Els testimonis es recullen amb un doble objectiu, d'una banda documentar les vivències de la ciutat i la seva gent durant el confinament per a que passessin a formar part del catàleg públic de l'Arxiu Municipal de Barcelona com a fons documental per preservar i difondre i també un segon objectiu, que és el dret dels veïns i les veïnes de la ciutat a explicar la pròpia història i que aquesta sigui escoltada i recollida.

L'espai virtual Memòries del Confinament, recollia tant testimonis escrits com imatges o audiovisuals.

En total van recollir-se **107 experiències**.

Els regidors i les regidores responen:

A finals d'abril del 2020 també, el decidim.barcelona va ser l'eina idònia per executar una proposta del Districte de Ciutat Vella: establir un mecanisme de relació amb la ciutadania: "El regidor/a respon". Amb més d'un mes de confinament domiciliari, calia reprendre el contacte directe entre l'Ajuntament i els ciutadans i ciutadanes. Aquestes sessions es convocaven a través del decidim.barcelona i la ciutadania deixava comentaris i preguntes al regidor o regidora del seu districte, tal com hauria fet en una audiència pública. El dia marcat, el regidor o regidora les responia una a una a través de l'emissió en streaming a la pròpia web del decidim.barcelona i del canal de Youtube de l'ajuntament de Barcelona.

Es va fer una sessió per cadascun dels districtes de la ciutat, excepte Nou Barris que en aquell moment just va coincidir amb la baixa i relleu de la Regidora Mari-Klose per en Xavier Marcé i no va poder realitzar-se. Finalment, va iniciar-se una ronda de sessions amb les àrees però no va resultar reeixida i només va celebrar-se la sessió de cultura. Van haver d'anul·lar-se per agenda la de Salut (ja convocada i amb algunes preguntes recollides) i la d'Esports. En total, **van ser 10 sessions via decidim.barcelona amb 1.207 comentaris i 5135 visualitzacions a través de youtube**, tant en el directe com acumulades posteriorment fins al dia d'avui. **En directe van seguir-ho una mitjana de 56 persones per sessió** a través de decidim.barcelona o Youtube.

L'èxit de la iniciativa i la necessitat de totes les administracions va fer que la Generalitat de Catalunya repliqués el "Regidor/a respon" al Participa (la web de participació de la Generalitat basada en el software Decidim), que va anomenar-se JO PREGUNTO a la Consellera Vergés i al Conseller Buch.

LES REGIDORIES RESPONEN A LA CIUTADANIA DEL DISTRICTE	Data	Comentaris	Persones en directe	Visionats acumulats
El regidor de Ciutat Vella, Jordi Rabassa, respon	30 d'abril 2020	109	70	569
El regidor de l'Eixample, Jordi Martí, respon	27 de maig 2020	239	60	583
El regidor de Sants-Montjuïc, Marc Serra, respon	13 de maig 2020	89	50	623
El regidor de Les Corts, Xavier Marcé, respon	18 de maig 2020	78	41	372
El regidor de Sarrià-Sant Gervasi, Albert Batlle, respon	26 de maig 2020	71	43	323
El regidor de Gràcia, Eloi Badia, respon	7 de maig 2020	54	41	328
La regidora d'Horta-Guinardó, Rosa Alarcón, respon	14 de maig 2020	137	90	649
La regidora de Sant Andreu, Lucía Martín, respon	21 de maig 2020	48	51	383
El regidor de Sant Martí, David Escudé, respon	28 de maig 2020	276	50	560
El regidor de Cultura, Joan Subirats, respon	9 de juny 2020	106	64	745

Cal tenir en compte, però, que els comentaris inclouen tant preguntes directes de la ciutadania com debat entre ciutadania arrel de les preguntes, així com també les respostes institucionals que es van penjar a cada pregunta o comentari indicant en quin fragment del vídeo podien trobar les respostes per si no havien pogut seguir el directe.

3. Evolució òrgans de participació territorials de districte 2019-2020 a Barcelona

Els òrgans de participació són els mitjans de trobada regular entre la ciutadania i l'Ajuntament per debatre i recollir, de manera continuada, les seves opinions i propostes sobre les actuacions municipals i la seva activitat ve regulada al Reglament de Participació Ciutadana.

Els òrgans territorials dels Districtes són, bàsicament, els Consells de Barri, les Audiències Públiques i els Consells Sectorials.

El Consell de Barri és l'òrgan d'enfortiment comunitari i de participació política de la ciutadana en les qüestions que afecten el barri. Tenen per finalitat ser canals de participació ciutadana en el desenvolupament de polítiques públiques de proximitat i convivència i afavorir la cohesió social i la millora de la qualitat de vida.

L'Audiència Pública del Districte és l'espai de trobada, relació i comunicació periòdica entre la ciutadania i el govern del Districte.

Per últim, els Consells sectorials són els espais de treball i seguiment temàtic de la tasca de govern del districte per part de la ciutadania. Cada Districte determina quins temes requereixen un consell propi i també determina la composició i funcionament adaptats a la realitat de cada territori.

a) Consells de barri

Els consells de barri són l'òrgan de participació on es tracten els temes que són més propers al veïnat, aquells temes d'interès al barri i la seva comunitat, amb entre 2 i 4 trobades cada any, en funció dels ritmes que marqui cada barri i cadascuna de les comissions de seguiment. L'adaptació dels òrgans de participació territorials a les mesures d'emergència sanitària han modificat i contextualitzat la participació ciutadana en aquests i altres espais participatius de la ciutat com veurem tot seguit.

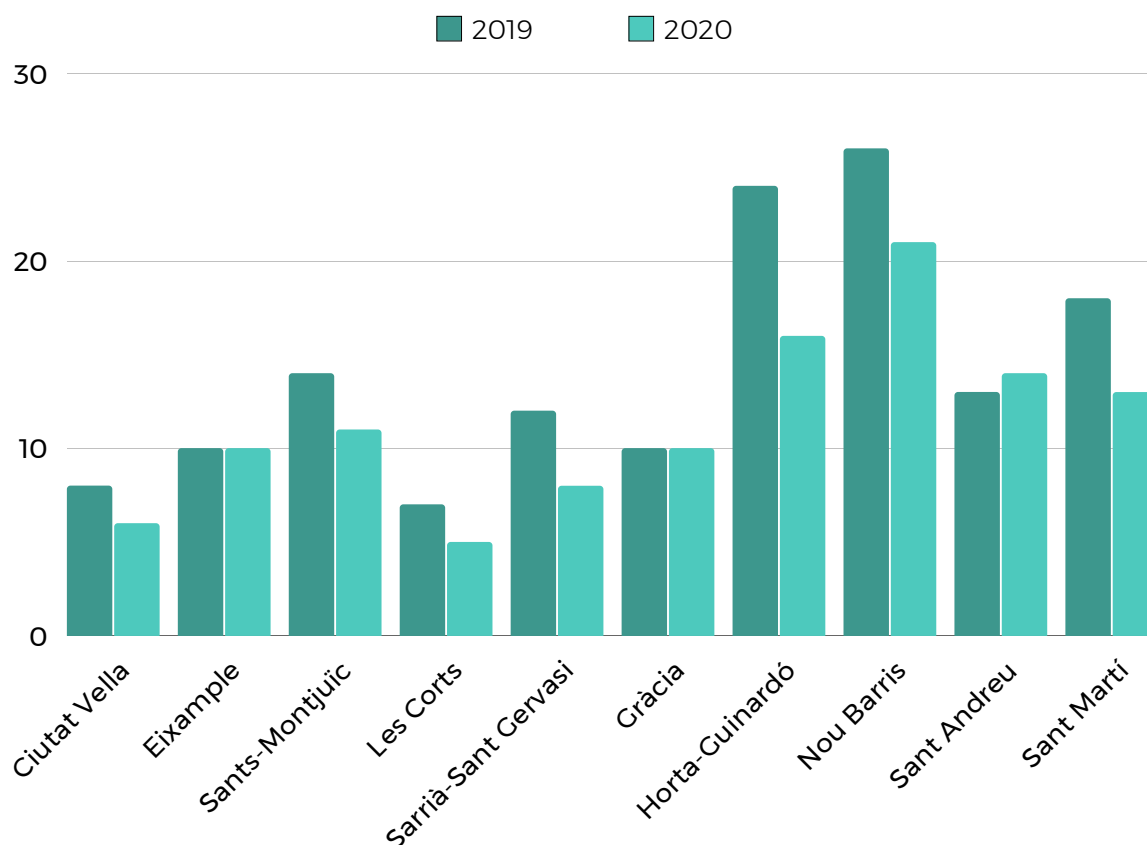
El primer quadrimestre del 2020 era una etapa de participació molt activa donat que s'estaven fent a la ciutat els debats del Pla d'Actuació Municipal i els Pressupostos Participatius. Aquesta activitat altíssima arreu es traslladava també als consells de barri on s'estaven debatent els Plans d'Actuació dels Districtes i les propostes per als pressupostos participatius. Aquesta activitat va quedar troncada amb la declaració de l'estat d'alarma i el confinament domiciliari de la població, anul·lant totes les sessions previstes i fixades pels dies posteriors al 12 de març. **Això va suposar que es celebressin un 60% de les sessions dels Consells de Barri previstes (43 de les 72) i se n'anul·lessin 29.**

A partir dels mesos d'abril i maig les comissions de seguiment dels consells de barri van reiniciar la seva activitat de manera telemàtica per fer seguiment dels grans temes del barri, eminentment fer

seguiment del COVID19 i de les mesures necessàries per fer-hi front així com per adaptar la ciutat a la nova normalitat. Aquesta situació, però, va dependre de cadascun dels barris i districtes ja que arrel de la Covid en alguns s'havia vehiculat la relació de seguiment en d'altres formats o espais.

Sessions dels Consells de Barri

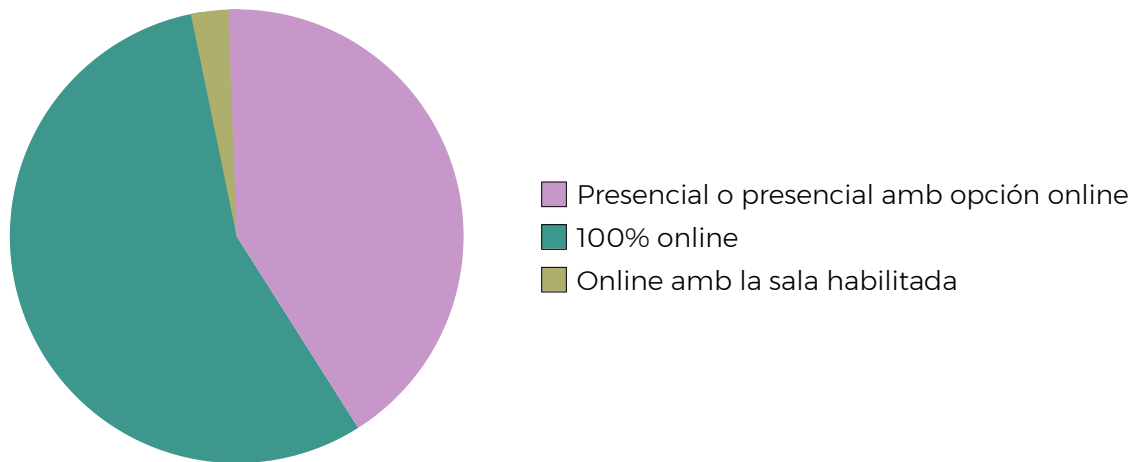
Globalment, el nombre de consells de barri realitzats a Barcelona l'any 2020 ha disminuït un 21% respecte 2019. Al gràfic següent podem veure la comparativa de sessions realitzades a cadascun dels Districtes on trobem davallades en la majoria de Districtes. Mentre a Horta-Guinardó o Sarrià-Sant Gervasi al 2020 s'han deixat de celebrar una tercera part de les sessions, a l'Eixample i Gràcia s'han realitzat el mateix nombre de sessions. Menciò a banda requereix Sant Andreu on hi ha hagut un increment del nombre de sessions, passant de 12 a 13. Trobem un barri que no ha celebrat cap reunió en tot l'any 2020, el barri de la Vall d'Hebron a Horta-Guinardó.

La celebració dels Consells de Barri de l'any 2020 han implicat un salt respecte al que estàvem habituats, un 56% dels Consells s'han celebrat en sessions exclusivament telemàtiques i un 2,5% s'han celebrat també telemàticament però habilitant un petit espai presencial per a aquelles persones que no poden connectar-se mitjançant internet.

S'ha passat d'un 100% de consells exclusivament presencials a només un 41,5% celebrats presencialment. Aquests corresponen principalment al primer semestre de l'any 2020 i a algunes franges amb millors condicions de salut pública i menys restriccions com va ser l'octubre, on van poder celebrar-se Consells presencials però a l'espai públic per garantir la ventilació.

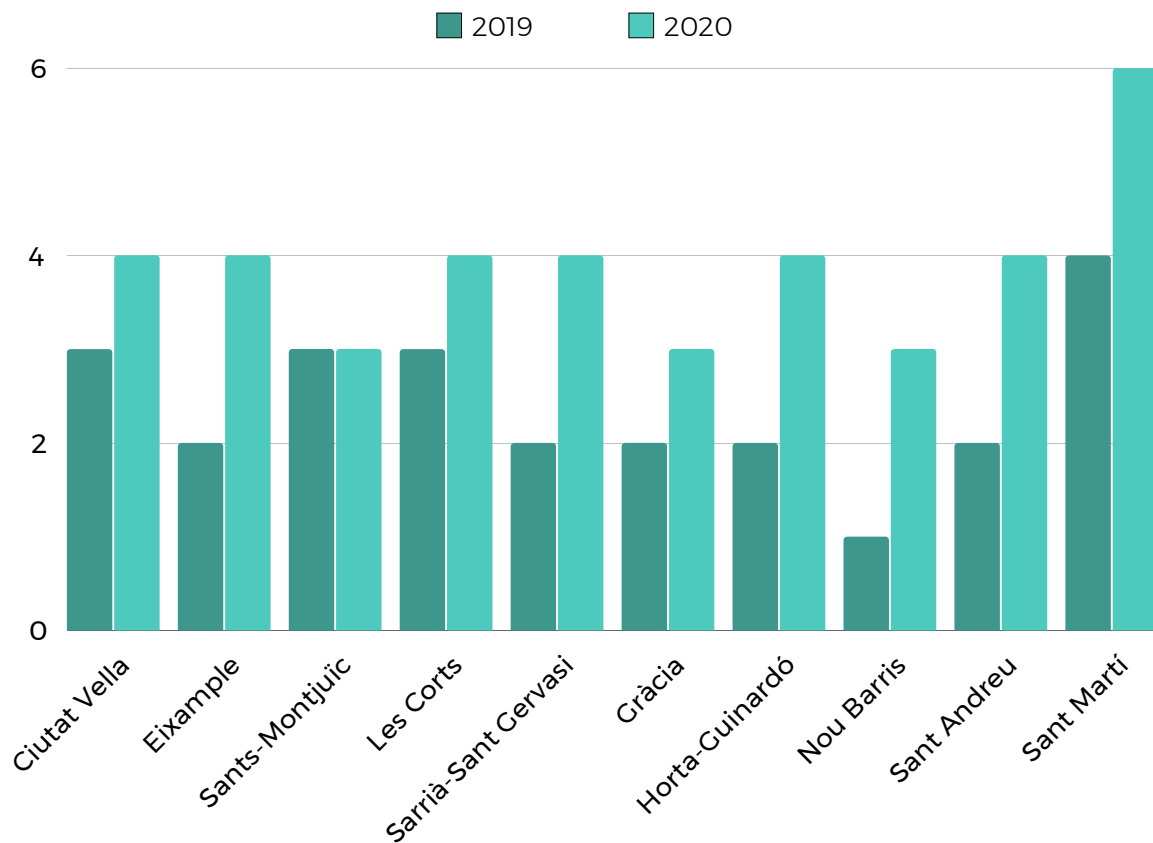
Tipologia de Consells de Barri 2020

Si ens centrem en el segon semestre de l'any, s'han celebrat 70 consells de barri, un 90% sota la modalitat telemàtica i un 10% de manera presencial o telemàtics amb sala habilitada per a la ciutadania.

b) Audiències públiques

Audiències Públiques

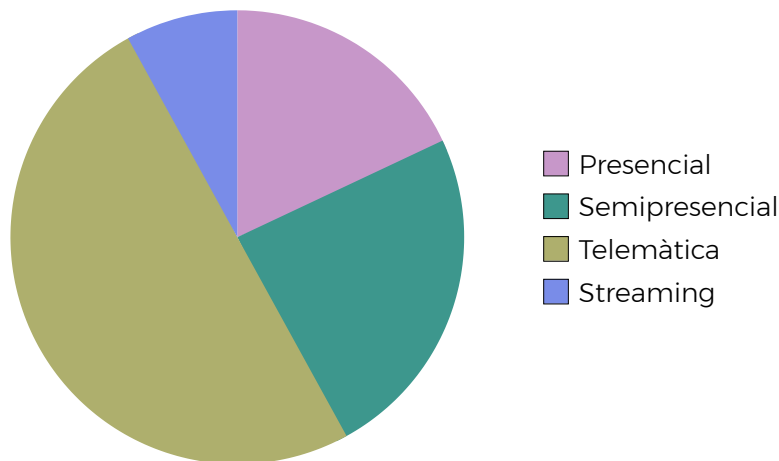

En total, **l'any 2020 s'han realitzat 38 audiències públiques als districtes**. D'aquestes, només 7 han sigut amb el format totalment presencial habitual fins al 2020. La resta, han introduït novetats per adaptar-se al nou context, establint 3 nous formats d'Audiències Públiques: **9 han sigut semipresencials** (amb part dels assistents connectats online i part presencialment), **19 han sigut totalment telemàtiques amb la ciutadania connectada a través de plataformes de videoconferència** i **3 han sigut en emissió per streaming**.

Aquest darrer format, en streaming, el trobem en les audiències públiques i no en els Consells de Barri donat que redueix la interacció entre la ciutadania i el govern. Beu de l'experiència provada amb èxit amb els "regidors/es responen" i serveix en moments de restriccions de mobilitat i aforaments donat que la interacció es fa 100% digitalment: la ciutadania pregunta a través dels comentaris del decidim.barcelona i els i les regidores responen en emissió en directe a través del canal de Youtube municipal.

Format Audiències Públiques 2020

De les 38 audiències públiques realitzades l'any 2020, en **27 sessions es té constància**, ja sigui via plataforma decidim.barcelona i/o altres vies de comunicació complementàries, que la ciutadania ha plantejat **més de 600 qüestions a les regidories i als equips dels districtes**.

El nombre global de visualitzacions a través del YouTube de totes les audiències públiques de districtes del 2020 havia superat les 7.300 a finals d'any.

c) Consells sectorials de districte

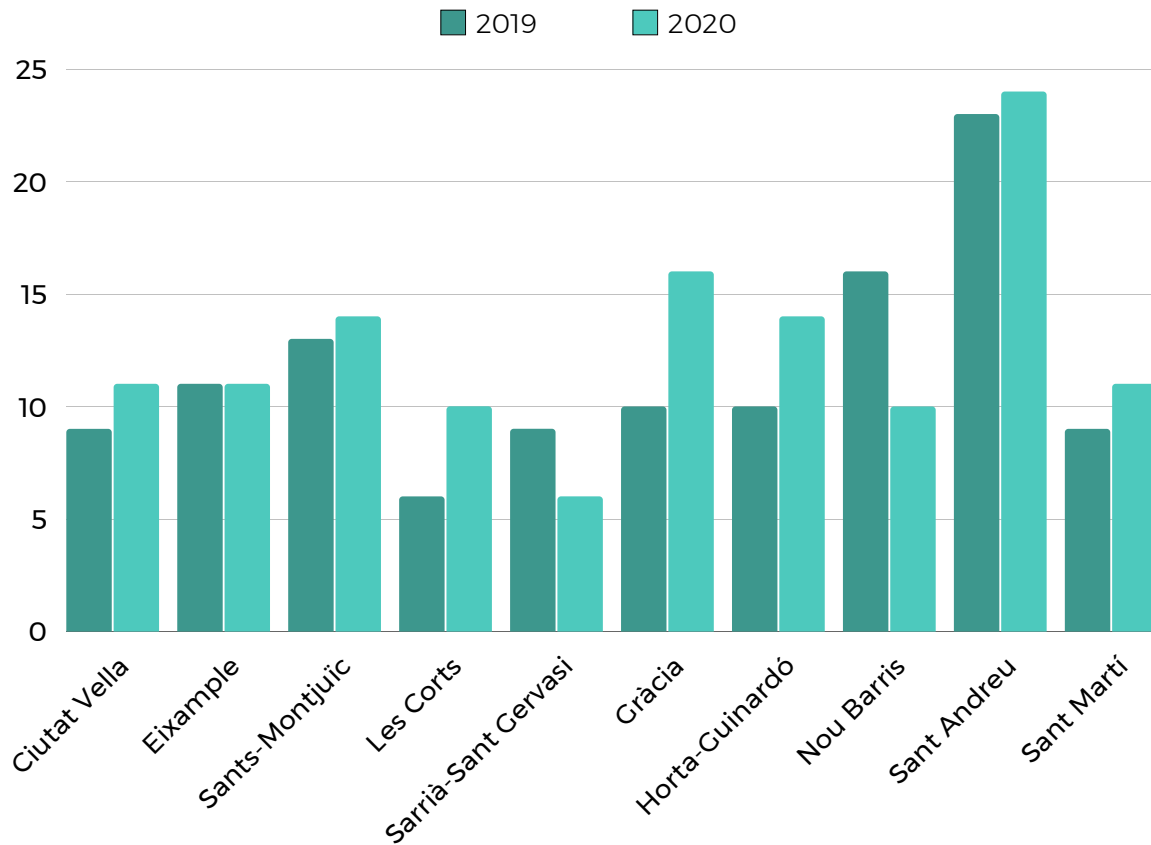
Els Consells sectorials són els òrgans territorials amb major flexibilitat i grau d'autonomia en el seu funcionament a cada districte.

En xifres globals, els districtes han augmentat **l'activitat dels consells sectorials en un 9% entre l'any 2019 i 2020** passant de 116 sessions l'any 2019 a 127 sessions realitzades durant l'any 2020. Aquest augment d'activitat no és homogeni a tots els districtes. Mentre que la gran majoria de Districtes

han realitzat més sessions dels Consells Sectorials durant l'any 2020, trobem un Districte que manté exactament la mateixa activitat, l'Eixample, i dos que han disminuït la seva activitat que són Sarrià – Sant Gervasi i Nou Barris.

Consells Sectorials de Districte

Com amb la resta d'òrgans, els Consells Sectorials també han hagut d'adaptar-se a la realitat sobrevinguda amb la COVID19, derivant la seva activitat a partir dels mesos d'abril i maig cap a lo digital.

4. Evolució òrgans de participació de ciutat 2019-2020 a Barcelona

a) El Consell de ciutat

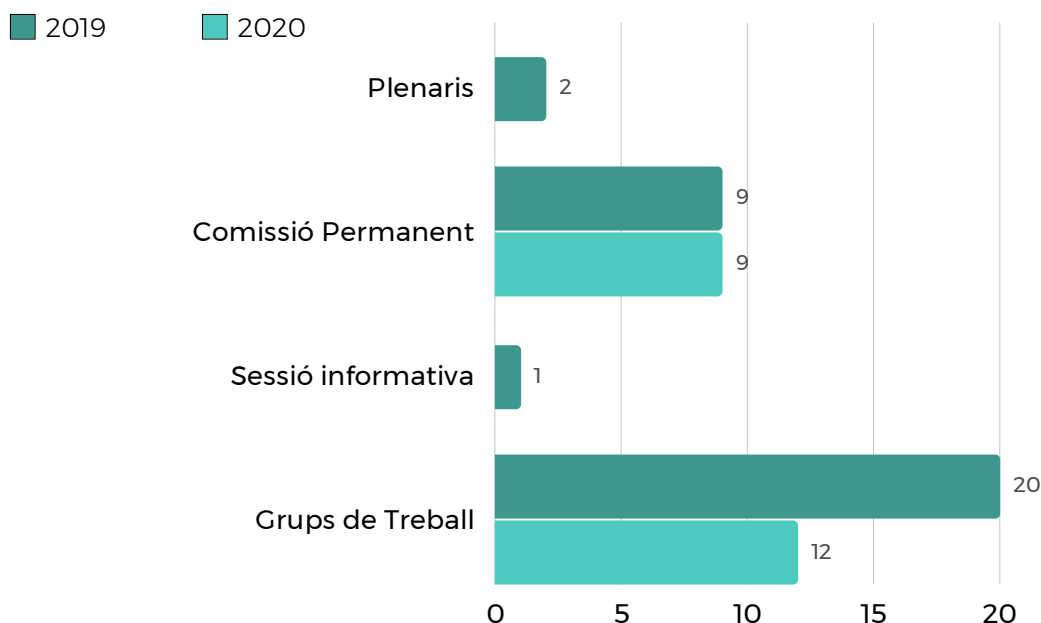
El Consell de Ciutat és el màxim òrgan consultiu i de participació de l'Ajuntament de Barcelona, en què els representants de l'Ajuntament i la ciutadania debaten els afers principals de la ciutat. És un espai plural format per representants d'entitats i institucions de diferents sectors i àmbits territorials.

Al llarg del 2020, el Consell de Ciutat ha tingut en global menys activitat que al 2019, **passant de 31 sessions dels diferents espais de treball a 22**. Aquesta reducció té una doble explicació. D'una banda **la pandèmia de la COVID19 que ha afectat al Consell de Ciutat** com a la resta d'òrgans de la ciutat i d'arreu i **per altra banda la finalització de la tasca de la majoria de grups de treball durant el 2019**.

Els Grups de treball és on més diferència trobem, amb 8 sessions menys al 2020 que al 2019, i això és degut a la pròpia naturalesa "efímera" dels Grups i a la finalització dels treballs que els motiven. Durant l'any 2020 s'ha entomat la renovació del plenari del Consell de Ciutat, preceptiva l'any següent a les eleccions municipals segons el reglament, amb les dificultats afegides de fer-ho en plena pandèmia mundial. Aquest impass de la renovació a mig fer també ha suposat un petit alentiment de la feina dels consells.

No trobem diferència en el nombre de sessions de la **Permanent (9) que ha mantingut plenament l'activitat durant la pandèmia** i al 2020 el Consell de Ciutat va provar una nova manera de treballar un tema fent una sessió informativa monogràfica.

Activitat del Consell de Ciutat

Al llarg del 2020 **no s'ha realitzat cap dels dos plenis previstos ordinàriament**, el primer estava previst pel 31 de març i va haver d'anul·lar-se per les restriccions de salut i mobilitat. El de final d'any va desestimar-se per no poder garantir-se la logística necessària per fer un pleni en condicions.

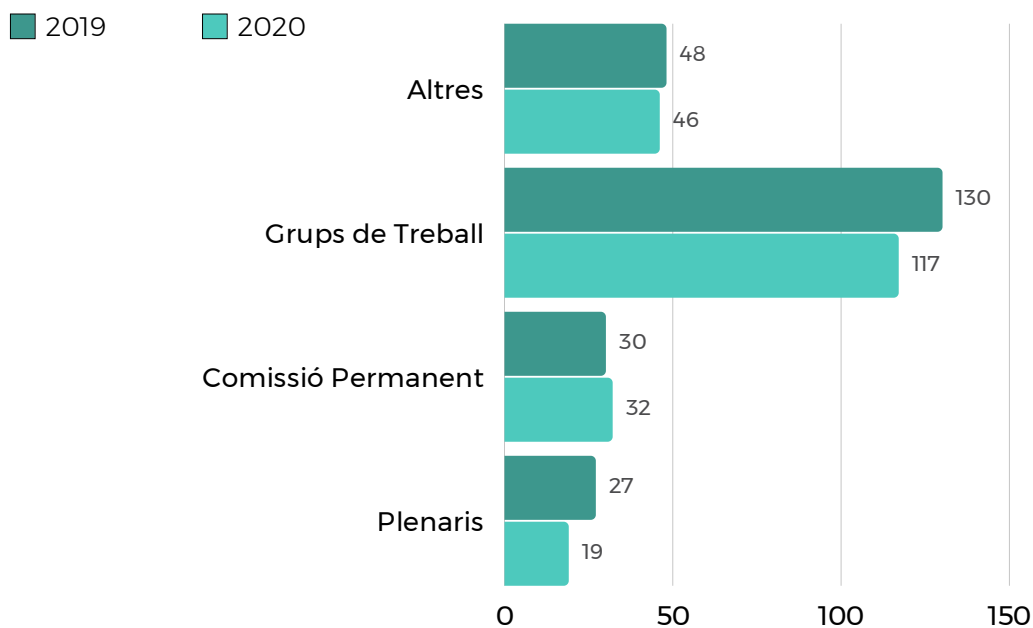
Tot i la diferència **l'any 2019 el Consell de Ciutat va aprovar 3 dictàmens** (Cooperació públic-privada I, Desigualtats i Vulnerabilitats i Pressupostos i Ordenances Fiscals 2020) i durant **l'any 2020 el Consell ha aprovat de manera telemàtica també 3 dictàmens** (Cooperació públic-privada II, Emergència habitacional i Pressupostos i Ordenances Fiscals 2021). Per últim, **enguany el Consell de Ciutat ha participat en diferents espais de resposta a la Pandèmia com han sigut el Pacte per Barcelona i el jurat de la fundació BIT Habitat** per a la resposta a la pandèmia.

b) La xarxa de consells sectorials de ciutat

Barcelona compta amb una vintena de consells sectorials d'àmbit de ciutat que serveixen d'espai de relació, trobada i treball entre la ciutadania i l'Ajuntament en matèries tant diverses com la immigració, els drets de les persones LGTBI+, els drets de les dones, la mobilitat, el turisme o l'educació entre d'altres. Com en la resta d'espais, els consells sectorials van fer amb normalitat les sessions prèvies al confinament del 13 de març i posteriorment van haver d'adaptar-se a la nova realitat i començar la utilització de plataformes de videoconferències per estar connectats amb les persones membres d'aquests òrgans i que aquests poguessin seguir treballant.

Des de les direccions de Democràcia Activa i d'Innovació Democràtica es va impulsar i coordinar l'assessorament per promoure la utilització d'aquestes plataformes, primer en grups de treball i comissions permanents, per testejar i familiaritzar-se amb l'ús de les noves eines entre tècnics i aquelles persones/entitats més actives als consells. Un cop adquirits els aprenentatges, a partir del juny es van començar a fer plenis, amb més complexitat organitzativa.

Sessions dels Consells Sectorials de Ciutat

Si comparem les dades del 2019 i 2020, podem veure que **hi ha una davallada global de l'activitat i de les sessions fetes per part dels consells de vora un 10%, passant de 235 sessions al 2019 a 214 durant el 2020**. Aquesta davallada la podem centrar bàsicament entre març i setembre, en que la convocatòria de sessions va ser molt escassa. **La disminució de sessions es concentra significativament en la programació de plenaris, en que la baixada es de 27 a 19 mentre que els òrgans que han mantingut l'activitat i fins i tot l'han augmentat han sigut les Comissions Permanents**, com vèiem també en el cas del Consell de Ciutat.

Si revisem les dades, per això, no podem extreure conclusions homogènies vàlides per al global dels Consells donat que cadascun ha tingut una evolució diferent. N'hi ha hagut alguns que han patit **davallades de l'activitat al llarg d'aquest 2020 forçats per la situació de la pandèmia**. A l'altra banda de la balança tenim **alguns consells que han augmentat molt significativament l'activitat com per exemple el Consell de la Formació Professional (+200%), el dels Drets dels Animals (+133%), el Consell LGTBI+ (+100%), l'Assessor Universitari (+86%), el Consell Escolar (+90% de sessions) o el d'Immigració (+72%)**. També podem observar que alguns dels consells baixen l'activitat dels plenaris però l'augmenten en Permanents o Grups de Treball concrets.

Cal senyalar que els aprenentatges digitals adquirits seran permanents i que el desenvolupament de la dinàmica de treball dels consells haurà de ser una combinació de participació presencial i digital un cop acabada l'emergència sanitària i les restriccions a la mobilitat i a les trobades.

5. Processos Participatius

El procés participatiu és una “seqüència d’actes, delimitats en el temps i dirigits a promoure el debat i el contrast d’arguments entre la ciutadania o entre aquesta i els responsables municipals, a fi de recollir-ne les opinions i propostes respecte d’una determinada actuació municipal”, tal com ens diu el Reglament de Participació Ciutadana, que també ens indica en el seu capítol 3r els requeriments i condicionants.

Els anys posteriors a les eleccions municipals, com aquest 2020, sempre tenen un procés participatiu d’especial rellevància com és el procés participatiu del Pla d’Actuació Municipal, el procés on la ciutadania i l’Ajuntament fixen conjuntament el full de ruta dels següents 4 anys a la ciutat. Un procés que és preceptiu tal com ho indiquen el Reglament d’Organització Municipal i el Reglament de Participació Ciutadana.

El 2020 a més a més del debat sobre l’estratègia i les prioritats polítiques del mandat 2019-2023, per primera vegada a la història de la ciutat la ciutadania podia debatre, proposar i decidir sobre part de les inversions municipals mitjançant l’eina dels Pressupostos Participatius.

A banda d’aquests dos processos, durant l’any 2020 s’han impulsat i executat diferents processos participatius a la ciutat, adaptats a la situació generada per la COVID19 com veïem també en els òrgans de participació. Molts dels que no es van poder celebrar la primera meitat del 2020 van haver de tornar a convocar-se al llarg del segon semestre preveient eines digitals per recollir les opinions i propostes de la ciutadania.

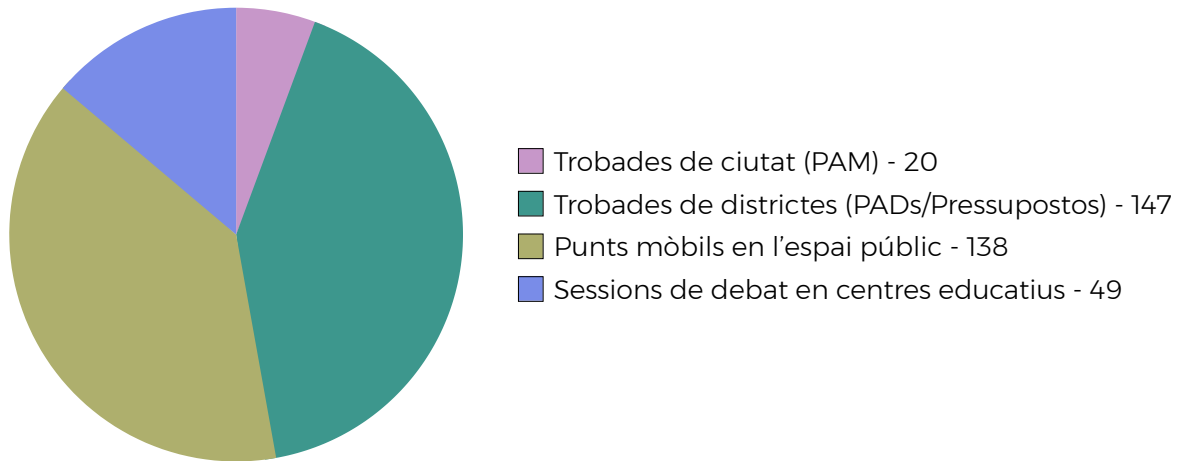
a) Procés participatiu del Pla d’Actuació Municipal i dels Pressupostos Participatius

En el procés participatiu s’ha buscat donar compliment de manera ordenada i coherent a les indicacions del Reglament de Participació Ciutadana que estableix com a preceptius la realització de processos participatius amb motiu de l’aprovació dels Programes d’actuació municipals i dels Plans d’inversions municipals. En aquest sentit, va considerar-se oportú vincular el procés de debat i definició del PAM/PADs amb els Pressupostos Participatius, la ciutadania ha pogut participar, decidir i votar una part de les inversions del nou mandat a partir de la definició de projectes d’inversió per incorporar al Pla d’Inversió Municipal (PIM 2020-2023) sobre la base de les línies estratègiques del PAM. Els pressupostos participatius permeten a Barcelona avançar en el model de democràcia directa, la ciutadania és qui fa les propostes, les debat, les prioritza i decideix a través del decidim.barcelona.

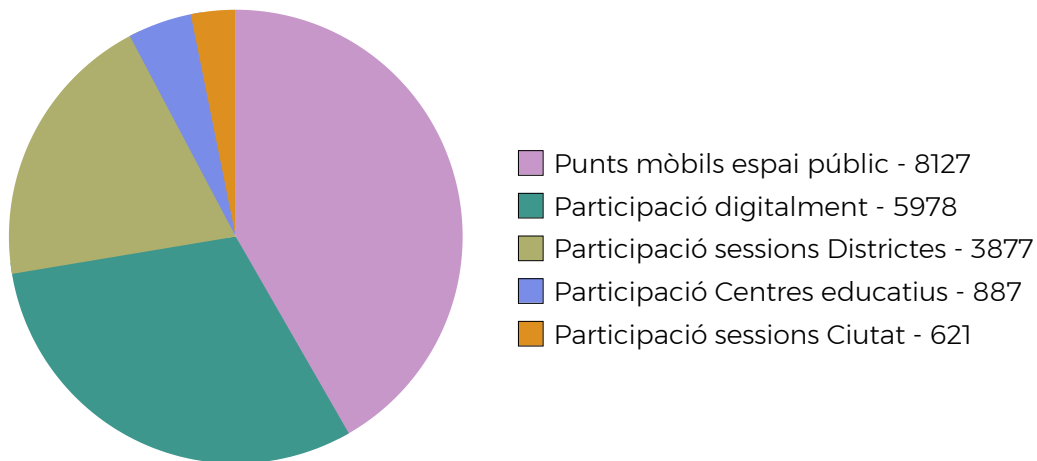
El procés participatiu del PAM/PADs i dels Pressupostos Participatius ha comptat amb un gran nombre de sessions, activitats i participants, tot i l’impacte de la crisi sanitària de la Covid-19. En el conjunt dels dos processos, **s’han celebrat un total de 354 trobades, de les quals 20 han estat trobades sobre el PAM en l’àmbit de ciutat, 147 han estat sessions en els districtes i 138 han estat punts mòbils en l’espai públic.** Singularment, s’han realitzat **49 sessions de debat en escoles de primària i instituts de secundària, amb infants i joves.**

Nombre de trobades i punts mòbils presencials celebrats

Persones participants segons tipologia de participació

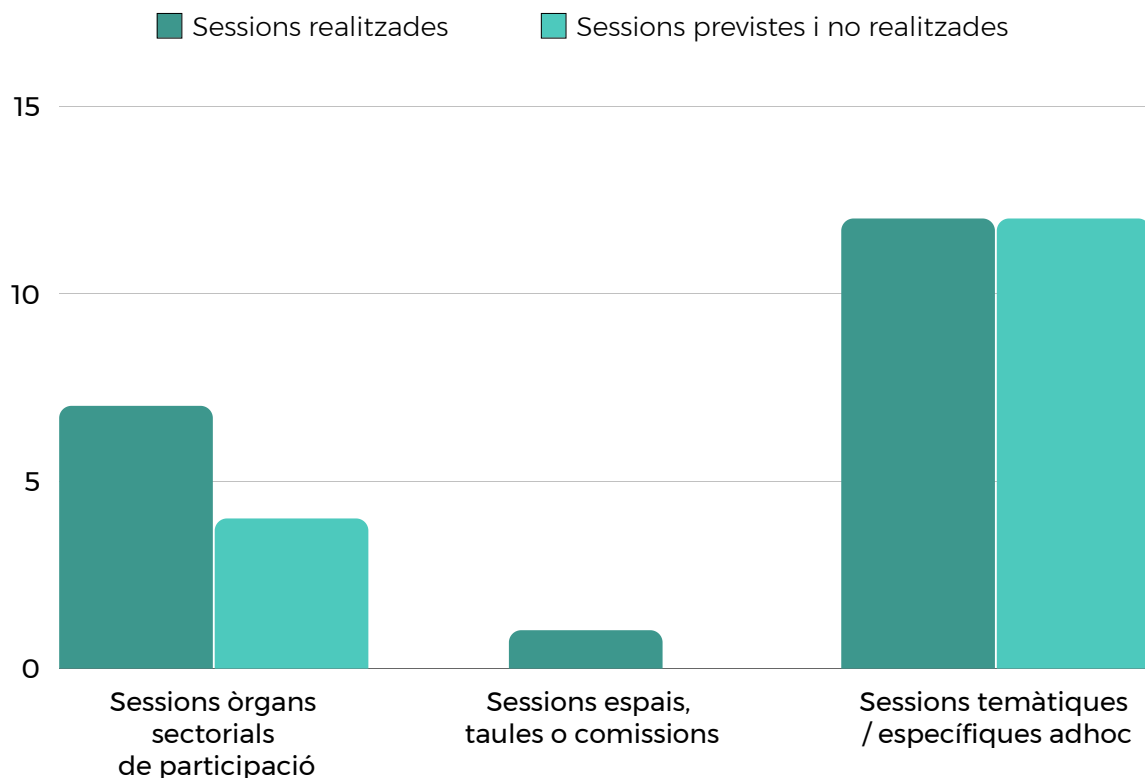
Per altra banda, han participat **13.512** persones en les sessions i activitats presencials i un total de **19.490** si s'hi sumen les persones que han participat digitalment a través de la plataforma decidim.barcelona.

En detall, 8.127 persones han participat en els punts mòbils en l'espai públic, 5.978 persones han participat digitalment, 3.877 en les sessions dels districtes, 887 joves i infants en els centres educatius i 621 persones ho han fet en les trobades de ciutat. El 56,7% de les persones participants a les trobades presencials han estat dones, mentre que el 43,4% han estat homes.

La plataforma decidim.barcelona ha estat disponible durant tot el procés participatiu, tant per consultes informatives (informació i dades bàsiques del procés, consulta de documentació o de trobades presencials de ciutat i districte, entre d'altres), com per participar activament en la presentació de propostes. **En aquest sentit, s'han registrat 166.580 visites a les pàgines del decidim.barcelona del PAM/PAD i les 5.978 persones que han participat al procés a través de la plataforma han elaborat 482 propostes del Pla d'Actuació Municipal.**

Sessions presencials PAM Ciutat

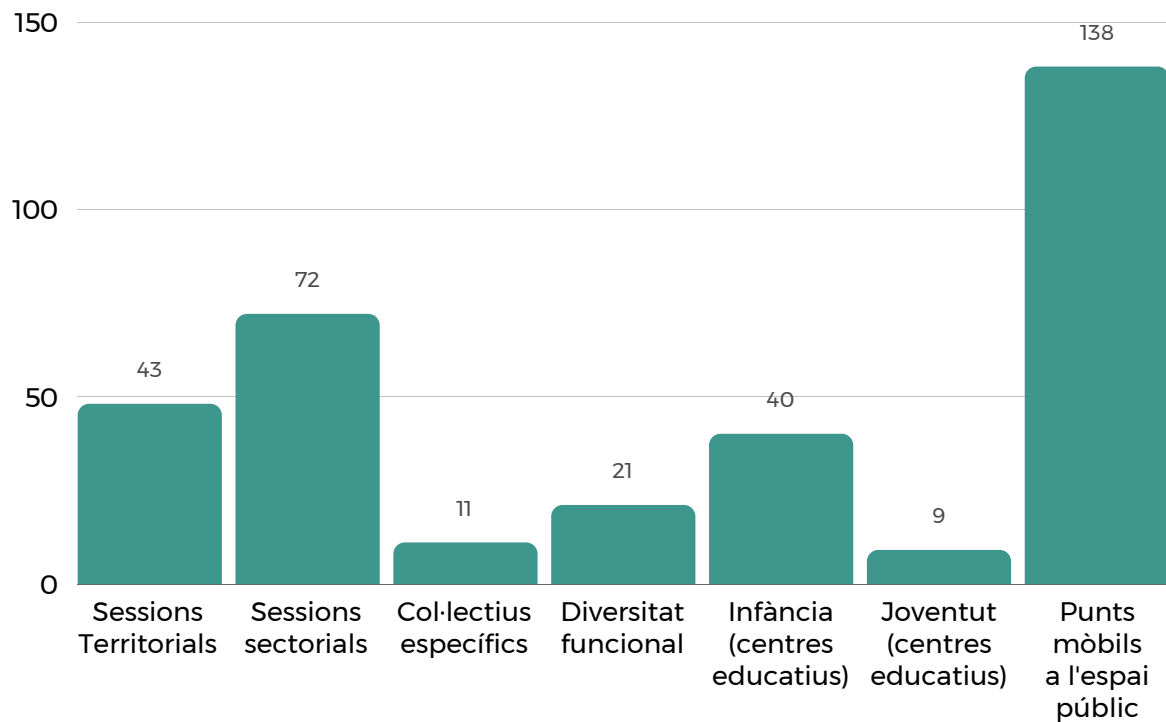
S'han dut a terme un total de **20 sessions presencials d'àmbit de ciutat** en el marc del procés participatiu del PAM, de les 36 inicials que s'havien plantejat inicialment.

Pel que fa a les sessions dels Districtes, la major part de les sessions realitzades, en el marc del procés participatiu dels PADs i dels Pressupostos Participatius, han estat **sectorials (72)**, seguides dels **Consells de Barri (43)** i les trobades amb col·lectius específics, com infància (40) i persones amb diversitat funcional (21).

A banda de les sessions convocades ad hoc, **es van realitzar 138 punts mòbils de participació a l'espai públic amb l'objectiu d'apropar el procés a la ciutadania** així com donar suport en el registre a la plataforma decidim.barcelona.

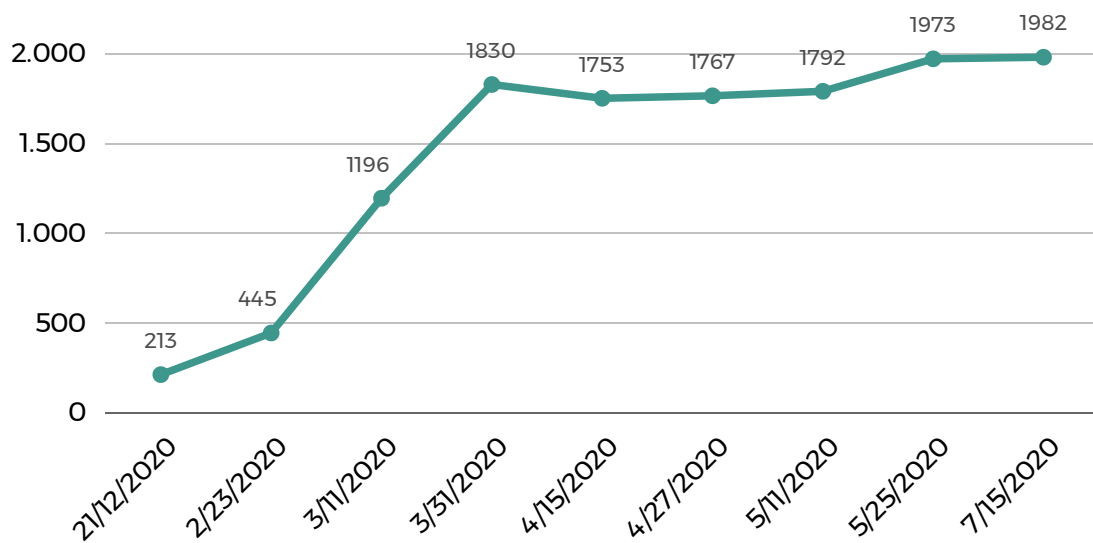

Sessions presencials als Districtes

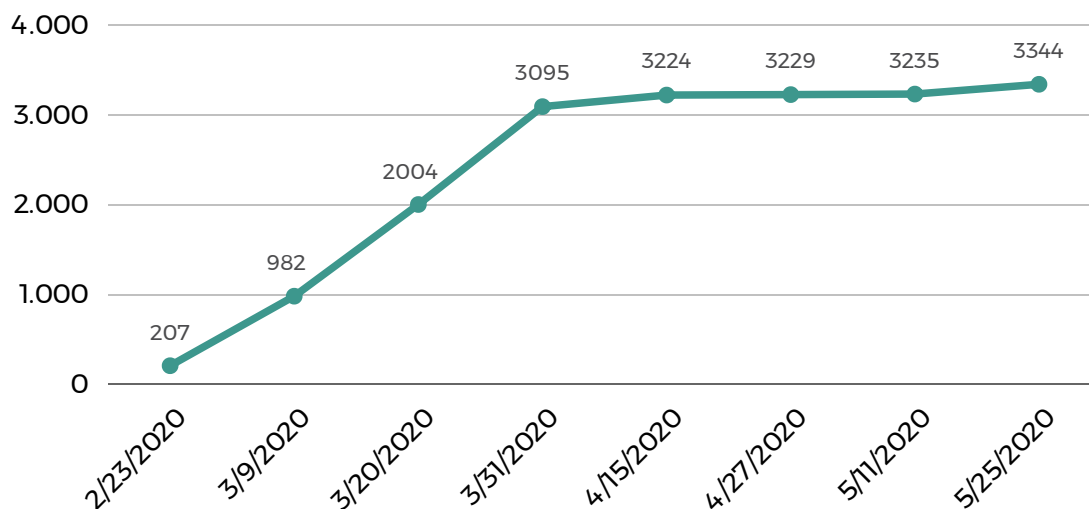
Donada la cancel·lació de les trobades presencials per la declaració de l'estat d'alarma al mes març de 2020 va allargar-se la Fase de debat i recollida de propostes, fins al maig, això va suposar una entrada de propostes en ambdós processos tot i l'aturada de les sessions, reforçant l'encert de l'aposta per la participació presencial i digital de forma integral.

Evolució dels projectes presentats

Evolució de les propostes PAM-PAD presentades

D'aleshores ençà, els Pressupostos participatius de Barcelona han restat aturats a causa de la crisi sanitària de la Covid-19 a l'espera de valorar la possibilitat de mantenir el procés i fent-hi les adaptacions pertinents al nou context sanitari, econòmic i social, així com a les incerteses que aquesta crisi ha generat i suposa.

Malgrat la paralització cap enfora del procés, les tasques tècniques s'han seguit desenvolupant per a preparar la represa dels Pressupostos participatius que es donarà al mes de març del 2021.

b) Processos Participatius informats al Comitè Director de Participació Ciutadana 2019 -2020

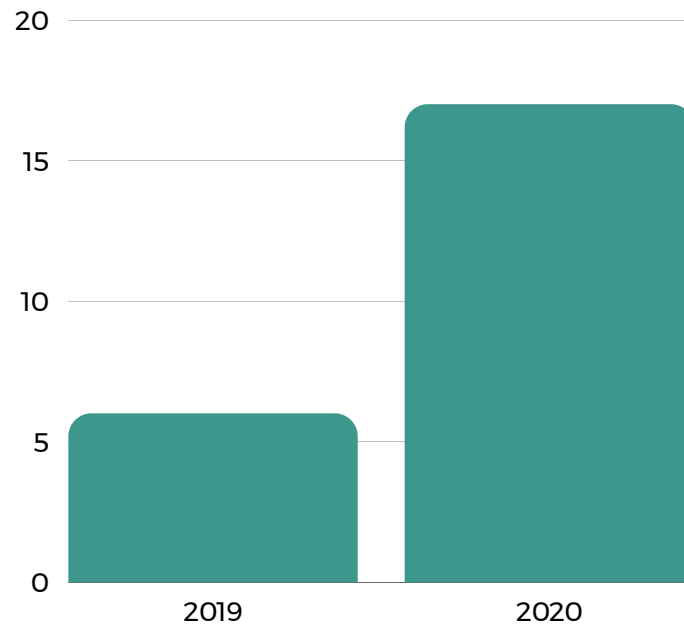
L'any 2020, malgrat les circumstàncies de pandèmia, va augmentar significativament el nombre de processos participatius realitzats a Barcelona. En total, **16 processos participatius a més a més del procés participatiu del PAM, els PAD's i els Pressupostos Participatius**, una xifra que gairebé multiplica per 3 els 6 processos que es van realitzar l'any 2019.

Dels 17 processos presentats, **10 van correspondre a processos participatius de l'àrea de l'ecologia urbana, urbanisme i mobilitat i 6 processos participatius de l'àrea de Ciència, Educació, Cultura i Comunitat i 1 a l'Àrea de Drets Socials**. La gran majoria (15) dels processos participatius presentats al Comitè Director van ser processos d'àmbit de ciutat.

Processos participatius aprovats al Comitè Director de Democràcia Activa

■ Processos participatius aprovats al Comitè Director de Democràcia Activa

6. Conclusions

L'any 2020 ha estat un any excepcional en tots els aspectes de les nostres vides, també en el funcionament dels espais i processos de participació. Quan fem un anàlisi del desenvolupament de les sessions de participació d'aquest any veiem com han estat fortament marcades per la pandèmia identificant 4 fases diferents d'afectació segons l'evolució de la pandèmia. L'**antiga normalitat** que vam viure entre els mesos de gener i març, l'**aturada** arrel de l'estat d'alarma i el confinament domiciliari els mesos de març i abril, la **recuperació** entre l'abril i l'estiu i l'**adaptació** viscuda entre setembre i finals d'any.

- **El primer trimestre de l'any es va poder desenvolupar un funcionament ordinari de tots els espais de participació**, amb moltes més sessions que el 2019, degut al desenvolupament del macro-procés participatiu del PAM i Pressupostos Participatius.
- **A mitjans de març i fins principis d'abril es va haver de realitzar una aturada de tots els espais** de participació i processos pel fet d'estar en una situació de confinament domiciliari sobrevingut i imprevist, i no disposar encara de mecanismes de participació telemàtica per substituir la prohibició de la presencialitat.
- **Entre els mesos d'abril i juliol, Barcelona va recuperar ritme i va adaptar-se a la situació.** Són mesos en que els òrgans de participació treballen a distància i des de la Àrea de Participació comencem a introduir mecanismes de comunicació per recuperar l'activitat evitant fer-la presencial. Els diferents òrgans van introduint eines com trucades, videotrucades o videoconferències per mantenir certa activitat, especialment entre els membres més implicats o que pertanyen a Comissions Permanents, Grups de Treball o Comissions de Seguiment.
- **Finalment, a partir del setembre i fins a finals d'any ha estat el moment de la recuperació de l'activitat** de la majoria d'òrgans i processos adaptant les eines de participació al context de pandèmia. Aquestes convocatòries s'han pogut desenvolupar amb l'impuls de les direccions de Democràcia Activa i Innovació Democràtica que han acompanyat i assessorat els diferents espais per a la coordinació de la reactivació de la participació ciutadana.

En termes quantitatius, i malgrat la situació de pandèmia, el 2020 s'ha mantingut l'activitat participativa a un ritme força elevat a la ciutat de Barcelona. Les anul·lacions de sessions de participació forçades per l'esclat de la pandèmia i el primer Estat d'Alarma han estat compensades per la convocatòria de noves sessions a partir del setembre, la majoria d'elles telemàtiques.

- **Pel que fa a Consells de Barri malgrat que al llarg del primer Estat d'Alarma es van haver de suspendre les convocatòries, s'han acabat celebrant només un 20% menys de Consells** que l'any 2019. Això implica un total de 4.038 persones que s'han registrat com a participants als Consells de Barri.
- **El nombre d'audiències públiques realitzades l'any 2020 ha augmentat un 68% respecte les realitzades l'any 2019.** De les 38 audiències públiques realitzades l'any 2020, en 27 sessions es té constància, ja sigui via plataforma decidim.barcelona i/o altres vies de comunicació complementàries, que la ciutadania ha plantejat més de 600 qüestions a les regidories i als equips dels districtes. Finalment, el nombre global de visualitzacions a través del YouTube

de totes les audiències públiques de districtes ha superat les 7.300 a finals d'any, una dada molt significativa.

- **Els Consells sectorials dels districtes han augmentat l'activitat en un 9% entre l'any 2019 i 2020** passant de 116 sessions l'any 2019 a 127 sessions realitzades durant l'any 2020.
- **Pel que fa als òrgans de ciutat, el Consell de Ciutat ha tingut en global menys activitat que al 2019**, passant de 31 sessions dels diferents espais de treball a 22. Aquesta reducció no només s'explica per l'impacte de la COVID19 que ha afectat al Consell de Ciutat com a la resta d'òrgans, sinó també per la finalització de la tasca de la majoria de grups de treball durant el 2019.
- **Els Consells sectorials de ciutat han mantingut també la seva activitat malgrat la pandèmia amb un lleuger descens d'un 10% de convocatòries**, passant de 235 sessions el 2019 a 214 durant el 2020. La disminució de sessions es concentra significativament en la programació de plenaris per la complexitat tècnica afegida per realitzar aquestes sessions de forma exclusivament telemàtica.
- **Finalment, pel que fa als processos participatius aquest 2020 ha estat focalitzat en el desenvolupament del procés del Pla d'Actuació Municipal (PAM) del mandat**. Hi han participat 13.512 persones en les sessions i activitats presencials i un total de 19.490 si s'hi sumen les persones que han participat digitalment a través de la plataforma decidim.barcelona. A més del procés del PAM, el 2020 s'ha posat en marxa 16 processos participatius de ciutat més, 10 més que el 2019.

L'arribada de la pandèmia ha provocat el salt telemàtic de la majoria de sessions de participació al llarg de 2020. El fet de que aquest procés hagi estat sobrevingut ha provocat algunes incidències tècniques en el seu desenvolupament. No existeix un registre de les incidències, però la majoria s'han concentrat en les primeres setmanes de les convocatòries de les sessions telemàtiques, especialment durant els mesos de setembre i octubre.

- **Les incidències en relació a l'ús de la plataforma de videoconferència han estat resoltes** amb l'adquisició d'una llicència per l'ús de la plataforma de participació meet.jitsi.
- **Les incidències que tenen a veure amb la connexió de la xarxa municipal han estat puntuals** i localitzades en algunes Seus de Districte o determinats equipaments municipals. En aquest sentit, a través de l'Institut Municipal d'Informàtica s'han anat programant diferents intervencions de millora de la infraestructura de connectivitat d'aquests equipaments municipals i a data d'avui totes les sales on es desenvolupen sessions participatives disposen ja d'una connexió òptima.
- **Finalment, hi ha una sèrie d'incidències tècniques que afecten les sessions de participació però que no depenen dels equipaments públics, sinó dels dispositius informàtics i de la connectivitat de la ciutadania**. Especialment els primers mesos ens hem trobat amb ciutadans que tenien problemes per fer arribar la imatge o el so en les sessions. Per revertir-ho serà important desplegar eines de tant de capacitació en l'ús de les plataformes digitals de participació, com posar a disposició dispositius informàtics per garantir la màxima inclusió de les sessions participatives.

En definitiva, podem afirmar que a la ciutat de Barcelona aquest 2020 i malgrat la pandèmia s'ha pogut seguir participant i incidint en el funcionament dels serveis i en el desplegament de les polítiques públiques. La necessitat de mantenir distància física per evitar el contagi del virus ha provocat que al llarg de la majoria de l'any les sessions de participació presencial hagin estat prohibides. Per això, les eines de participació digitals han esdevingut essencials. En el cas de Barcelona ha estat de gran utilitat partir d'una eina de participació com el Decidim.barcelona que permet integrar la participació presencial i digital en una mateixa plataforma, garantint la traçabilitat i transparència de tot el procés.

Tot fa pensar que els aprenentatges digitals adquirits al llarg d'aquest 2020 seran permanents. A partir d'ara la dinàmica de treball dels òrgans, processos i altres espais haurà de ser una combinació de participació presencial i digital, i és probable que s'acabi mantenint la participació telemàtica fins i tot un cop acabada l'emergència sanitària. És per aquets motiu que un cop passada la situació d'emergència sobrevinguda cal encarar el 2021 establint criteris -ja sigui en format de recomanacions o preceptius- que permetin estandarditzar la participació presencial i telemàtica a la ciutat de Barcelona.

